

НАДЗЫН

ДВАТЫДНЁВІК САТЫРЫ, — ЖАРТАЎ І СЬМЕХУ.

—Што гэта. Скрамніскі... скрынкі...
 —Зусім слушна: як цяпер міністр Скрамніньскі, дык у
 Гданску вісяць скрынкі, а як будзе Недзялкоўскі Ежы, дык прылу-
 ча да Мацехы.

ВУЧАНЬ. — На што дзядзьку гэтэулькі гарэлки?
 СЯЛЯНІН. — Маю гасьцей, дык трэба-ж пацешыць іх...
 ВУЧАНЬ. — Вы ім толькі здароўе адыміце гэтым;цешыць і сьмя-
 шыць можна толькі „АВАДНЕМ“.
 СЯЛЯНІН. — Гэта дзіва! Дзяды нашы і прадзяды ня чулі ніякага „АВА-
 ДНЯ“ ніколі... А прыч гарэлки нічога іншага...
 ВУЧАНЬ. — Авадзень нідаўна пачаў выхадзіць у Вільні...
 СЯЛЯНІН. — А... Ага... Дзякуй за добрую раду... калі так, дык ся-
 гонья-ж я г о выпішу.

.....

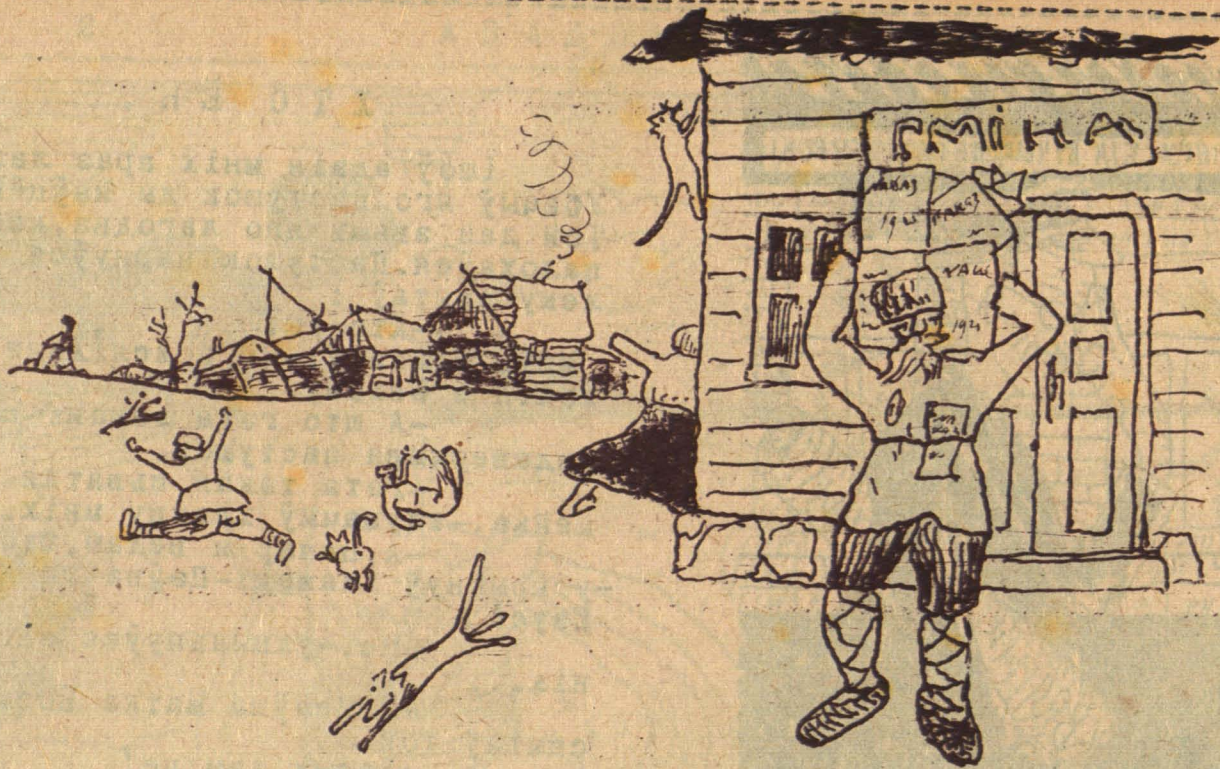
СТАРАУСЯ.

— Добры дзень, кума!
 — На рынку была?
 — Што ты глухая, кума?
 — Не, замест рыбы, купіла парася!
 — Бывай здарова, кума!
 — Пяць злотых заплаціла!
 — Мне зусім не цікава, колькі
 заплаціла.
 — Не, кумок, я не уцякала, а за-
 плаціла ды панясла...

Прышоў сыноч на сьвята з школы
 Здароў як нада быць, вясёлы;
 А роднай матца усе здаецца
 Што сыну цяжэнька жывецца.
 — Ну як, Антонька мой, тэ хму?
 Мазгі зусім недзе забіў!
 — Ат, мама, лепей бы маучала
 Ым глупства гэткае казала:
 Мазгі забіў. Усёх гукае...
 Каленькам, — вось каму хапае!

Бізунцек.

П....а.

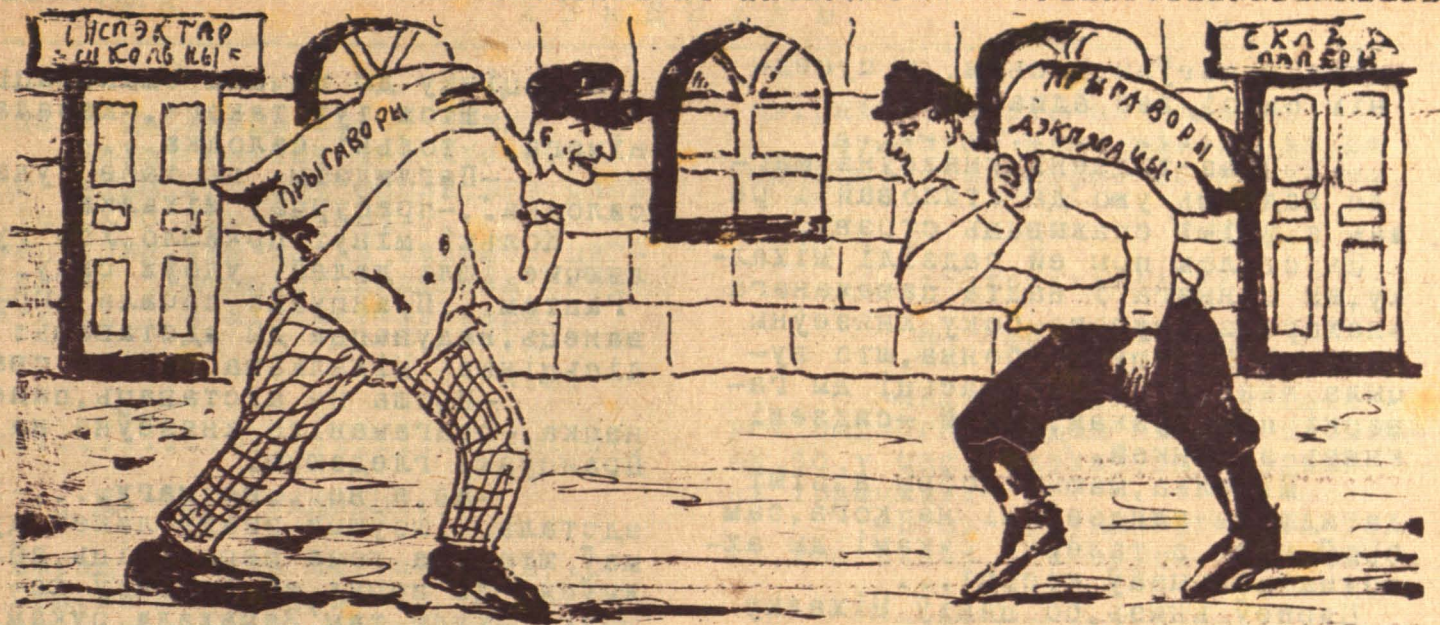
Солтыс выйшоў з гміны з новымі падаткамі...

НІ ЗРАЗУМЕЛА.

Такі праўда, што з старымі
Усяго бывае:
Прышла з царквы раз бабуля
Плача, як малая.
Што чаго вы? Кто вас скрыўдзіў?
Сталі ўсе пытацца,
Але, бедная, ад жалю
ня можа стрымацца.
ды ні жартам, а запраўды:
Аж сьплюцца сьлезы,
Як-бы шышацкі вясноў
З вярбы, ці з бярозы.
Так расплакалася, ня можа
Аніяк стрымацца
Ці каб толькі успакоіць
Сталі ўсе старацца.
навакола, як-бы дзіва,
Яе абступілі
Гэты тое, той-другое
Усе гаварылі.
Розны дзівы і здарэнні
Сталі талкаваці
Абы толькі, каб як кольвек
Гутарку пацаці.
Вось, нарэшце, ледзь-ня-ледзь
І прагаварыла:
-Ой, паверце, мае дзеткі,
мне нішто ня міла!
-Ну чаму ды што таксе,-

Хоць слоўца-б сказала
Але неяк, гэтым разам,
Гутарку пачалі:
Перш сьлязу з носу, як бобу,
Хвартухом згарнула,
Галаву чуць прыпадняўшы
Цяжка уздыхнула.
Пачала казаць, нарэшце.
А ўсе сталі слухаць
Так уважна, што пальцамі
Ні пасьмелі рухаць.
-Вы ня чулі тут, напэўна,
Сядзелі у хаце,
Што сягоньня поп у царкві
Пацаў нам казаці:
-Будзе, -каха-на тым сьвеці
Надта кепска з намі:
Плач і енк ды ўсе такое
І скрыгот зубамі.
-Ну дык што, чаго тут плакаць?
Сталі ўсе пытаці.
-Але, чаго! чым хах я там
Буду скрыгатаці.
маладым вам то нічога:
Зубоў поўна губа,
А чым я там буду скрыгаць--
Ніводнага зуба.

С.Крапіва.

РАЗСЫЛЬНЫ П. ІНСПЕКТАРА:--Цалавеча, што нясеш у машку?
 Беларус:--Прыгаворы і дэкларацыі, што напісалі сяляне, каб адкрыць беларускую школу у вёсцы.
 Разсылны:--Я так сама нясу прыгаворы, але да крамы на паперу, ... П. Інспектар казаў прадаць, бо у канцэлярыі німа ужо мейсца.
 Я. Маланка.

МІХАЛКА.

-Міхалка, адчыні!,-крычаў хурман князя Х., стукаючы у вакно пастуха-знахара.

А што? -пачуўся голас.

-Зьбірайся да пана у палац!

Міхалка меў г. 40...Цікавіўся ён адмалку зёлкамі і на ваколіцу лічыўся знахарам.

Паціху злез з печы, адчыніў дзверы ...

-Добры вечар, Міхалка! Збірайся-пан просіць!

Вечар добры! -Проша сесці... А на што там я патрэбны?

-Паненка хварэе, уся скура у пухырах... Ціх ня чуў, Міхалка, аб гэтым?

-Не памагла зяграніца і дахтары... казаў Міхалка апрагнаючыся, -а па мойму, нічога страшнага німа.

-Вось пан даведаўся аб табе і просіць.

-Ну, дык пойдзем, паночку.

-А зачым кацялок барэш?

-Трэба...

Аны выйшлі. Дадхок накрапаваў-

Была пара летняя... Селі да, адумсна прысланай, ланскай каламашкі ды паехалі.

У пакоях спаткаў Міхалку сам князь Х., які адвёў яго да хворае дзяўчыны. Та я лякала нерухомы на ложку і стагнала.

Міхалка загадаў устаць ей ды паказаць цела. Стыдліва, пры дапамозе самога бацькі-князя, паказалася... Уся скура на ейным целе была у пухырах.

-Гэта нічога, -казаў Міхалка, -дзяўчына паправіцца.

Ззаду за ім пачуўся сьмех: бонна-Французка, паненка гадоў 30 хачатала з Міхалкавае мужыкаватасьці-гэтак князеўну назваў дзяўчынай!

Міхалка папрасіў усіх выйсці, сам адварцеў кацялок з трапкі, наліў вады і паставіў гатавацца на сьпіртоўцы... Паненка страхавіта на яго пазірала. Як загатавалася вада ён, пачуўшы малітвы, падсыпаў зёлка.

...Сьвежа-згатаваным лекаствам Міхалка нацёр усё балючае -

цела князеўны, пасыля, у суседнім пакоі, лег адпацьць.

.....
Праз тыдзень князеўна магла хадзіць ужо да сталовай і разам з усімі спажываць страву.

За сталом пры ей садзілі Міхалку, як цэннага і надта паважанага знахара, з другога боку князеўны сядзела Пранцузка-бонна, што вучыла паненку абычайнасьці ды гаворкі пранцузкай, далей — сядзелі князь з жонкай.

Міхалка, маючы добры апатыт да яды, ня глядзеў ні на кога, сам браў мяса з талеркі рукамі ды ахвотна абгрызаў косьці...

Цярпеў князь, бо цянёў Міхалку дзеля дацкі. Проста у вочы сьмяялася з Міхалкі Пранцузка.

Ён затаіў зло да яе, а на вастроты ейныя не адказаў...

.....
Кожным вечарам рабіў нацераць не Міхалка. Праз два тыдні ён казаў князю, што дацка таго можа выйсці пагуляць на сьвежае паветра. Дзень гэты быў днём радасьці усей сям'і князя і вась, неўзабаве, наўперадзі, на дарожцы у садзе, ішоў мерным крокам сам князь з жонкай, — за ім дацка з Міхалкам з аднаго боку і Пранцузкай — з другога. Ззаду ішоў лакей з кашолкай поўнай усякіх прысмакаў, цукеркаў ды ядоміны.

Пагода была найлепшая. Сонца сьвяціла мерна... Ветрык памагаў гуляючым, дуючы ім ззаду ды шыгаў па траве і дрэвах, шастаючы лісьцямі ды клонючы кветкі да зямлі.

Праходзячы ля адной загранічнай расьліны Пранцузка, каб дапацьці Міхалку, запыталася у яго:

— Як завецца гэта кветка, вы ня ведаеце?

Міхалку ужо даўно апыкрылася яна сваёй фальшывасьцю — шукаў спосаб адплаты.

— Ня ведаю, ды яна, наагул, не карысная чалавеку.

— Німа вам што казаць: ня ведаеце вы нічога. Выж ніякае батанікі ня учылі...

— Гм... А вы, паненка, вучылі, а ці ведаеце які смак тэтае лісьцінкі? — запытаўся Міхалка, зрываючы лісток нейкі, паміж травы, ды падносячы яе Пранцузцы. Тая насьмешліва глядзячы, узяла на зуб

лісьцінку ды пачала смакаваць.

— Штож тут такога, — казала, нічога, толькі салодка...

— Паглядзім як табе будзе салодка? — прабурцеў Міхалка.

Колькі мінут прайшло. Усе гуляючы ішлі далей удоўх саду.

Раптам... Пранцузка пачала чырванець, надувацца ды адставаць: лісьцінка Міхалкава рабіла сваё.

— Проша не адставаць, паненка, — прагаманіла князеўна на Пранцузку глядзячы.

— Не, я не... не магу... — і адстала. Ішоўшы ззаду лакей думаў, што яна хоча перакусіць, збліжыўся ды перад ей адчыніў кашолку, — куды там! Замахала рукамі.

Усе прыстанавіліся, абярнуліся ды дзіваюцца, а Пранцузка не мае сіль ісьці... стала... Уся чырвоная, што раз-больш надуваецца, ня тут казана, як карова, калі абесца ВЕХУ... Князь успалохаўся:

— Міхалка, ратуй... яе...

— Нічога, панок, чорт яе ня схопіць. З мяне усіх гэтых два тыдні падтрунівала, дык цяпер мы з яе адразу...

Пранцузка страхавіта вацмі пуляла... ды паўнела... Раптам...

... атрымалася нешта, падобнае гримоту... Пранцузка стала, твар засланіўшы рукамі, чырвоная па вушы...

Стыдліва адварнуўся князь з жонкай і дацка яго з Міхалкам за імі ззаду-лакей.

Разбіраў усіх сьмех... і... стыд... Я

Як дайшлі да палацу Міхалка стаў развітвацца:

— Ну, панок, Я ужо вашці не патрэбны... Дзяўчына, дзякуй Богу, мае цела чыстае... Найду дамоў.

— Ах, дзякуй, — вась табе за гэта фальварак. — і князь, цалуючы Міхалку у лоб, сунуў таму ў рукі вялікую з гербамі паперу.

— Ну і добра-ж ты, Міхалка, прыстыдзіў тую, мудрую, Пранцузку. казаў пацешаны князь, — яе ўжо німа... З рэчамі на станцыю ад'ехала...

— Гэта ей навука, паночку! Яшчэ ня зышоў Міхалка з ганку, як падбегла князеўна, ды, чуючы вялікую радасьць ад вернутага ей здароўя і маладосьці, —

пачала цалаваць яго у шчаку.
Дзіву даліся усе, хто быў
пры гэтым. Рад быў князь, яго сям'я
і ўсе, хто пры іх быў...
Французка, тым часам, чакаючы цяг-
ніка на станцыі, праклінала сябе
за язык, а Міхалку-за цары.

А.В.

.....

ДА КАГО ПАДОБНЫ.

Перад люстрам пан часаўся,
Пудрай абемпаўся...
-Да каго я вась падобны?
Лакея сьмтаўся.
-Панок, каб хоць не салгаці,
Той адпаведае,
-Здаецца, асоба Ваша
На льва выглядае!
-Да якога льва раўнуеш
Ты мяне, Іване?
-Да таго, што ў Ерусалім
-Нёс Езуса, -пане!
-Дурак з цябе! то ня леў быў
А асёл, Іване!
-А так, праўда, то асёл быў,
Дык даруйце, пане...

3 украінск. А.В.

ПРЫ ПЕРАВОЗЕ.

На пораме, каля Міхалішак,
было такое здарэньне: бедны чала-
век просіць перавозьніка, каб пе-
равёз яго дарма, бо ён ня мае чым
заплаціць, усё аддаў на "падачкі",
але за перавоз дасць добрага ча-
тыры рады дабрадзею...

-А куды едзеш? - пытае пера-
возьнік чалавека.
-Вакол сьвету, браток, бо ця-
пер пашла такая мода.
-Ну, дык едзем. - кажа Пасувень
[так зваўся той перавозьнік]
На другім берагу падарожнік
"кругом сьвету" даў такія пекныя ра-
ды:
1. - Як зловіш блыху, браток, то
пільнуйся, бо уцячэ.
2. - Як выходзіш, на двор' не ста-
навіся проці ветру: помні, што бед-
наму заўсёды вецер у вочы.
3. - А як што каля цябе трэсьне

азірніся, ці хто ня відзіць.
4. - Апроч мяне нікога дарма
болей неперавазі, бо збанкрутуеш.

Акыш.

НА БЕЦАРЫНЕ.

-Скажы, братка, чаму гэта
уся падлога быццам пяском пасыпа-
на, бо, у часе скокаў, пад нагамі
аж трашчыць?
-Вось дзіўны! Паглядзі толь-
кі, хто скача... Скачуць-жа нашы!...
Ш--а.

ПРАЦАВІТАЯ ДЗЯЎЧЫНА.

Ой сонейка халю ня мае,
Праз вакно мне усё дакуцае:
Кладзе на мой тварык румяны
Загар ды людзям адкрывае,
Што хата мая ня прыбрана,
што сорам мне спаць, бо ня рана.
Ой шмат бы чаго даканала:
Ледз сьвет рупна-б я уставала,
Каб ў будні іграла мне дутка
І ў сьвята пад скрыпку скакала.
У шоўку я хала бы хутка.
Эх, добра хылося-б мне тутка.
Як ня бься-усё большае ліха.
Эх, спацну яшчэ з гора хоць
крыху!
Калі стану я Богу прыгодна
Дык ня буду ніколі галодна.

Алёна.

АФІЦЭР І САЛДАТ.

Салдат, служучы у войску, ні-
чога ні хацеў рабіць і заўсёгды
на пытаньні адказваў: ня ведаю.
Раз афіцэр пазваў яго да сябе
ды пытае:
-Скажы мне, нікіпар, колькі
будзе два ды два?
-Ня ведаю, Вашэсокородзіе!
-Сколькі будзе адзін ды
адзін?
-Ня ведаю, Вашэсокородзіе!
-Ну, а калі, напрыклад, ты ду-
рак адзін, а я другі, колькі нас?
-Ха-ха... Ужо ведаю: два дура-
ка, Вашэсокородзіе!

Б-----к.

1. Барануючы брыдзе
Муж з карчмы да хаты.
У хаце жонка хдзець яго
Латаець там латы.
-Жонка, золатца мае,
Хоць адзін разоцак
Пашкадуй, ня бі мяне-
Гнуся ў паясочак!
-Ой, за штож я маю біць
Калі любы мне ты.
Дж, саколік, перасьпі
Хай хмель пройдзе гаты.

-Гэй ты жонка, ведзьма-баба!
Пахмяліцца, есьці!
Толькі крута-водкі, яйцаў
Мне бардзеі прынесьці!
-Га, праснуўся, дык і добра:
Лепш цяпер гацуеш
Цапялы смак, як прыўдару,
Дык аж затацнеш!
Вось за хмель, за валацугства
Нараўную косьці,
Ты мя дзяк, я не папоўна
Цацкацца з любосьцяй.

Алёна.

ЗАГАДКІ.

1. Не лякарства, а здароўя дадае, - ня хлеб, а кхць без яго ня можна, за усё-наймілейшы, а да сьмерці падобны.
2. Чый гэта голас, што чуць і глухія?
3. Ні стуць, ні груць, - сам пад вакно падляць.
4. Ня відаць, а міла, ... Не багацьце, а пешыць.
5. Прыйдзе бяз ног, возьме не палахнушы і зарэха бяз наха.
6. Дзе ў пацёмку можна бацьць усякія абразы?

б...а.

СЕКРЕТ.

- Будзе пэўны, паненачка,
што нікому не адгукнуся аб толькі-што перахытым шчасьці.
-Я думаю! Калі-б кожны хацьць аб гэтым гукань, як-бы я тады паказалася на вуліцу...

Васіян.

Наша ПОЧТА.

Падпіску атрымалі: па 3 эл. - ад Янкі Станкевіча; па 3 эл. 60 гр. - ад хвер. Кобака, Я. Луцэвіча і Карабейніка; па 2 эл. - ад Чэрвінскага Селажкі, Ліпскага, Дзынгеля, Маціаса, Севашкі; па 1 эл. 80 гр. - ад Зімніцкага, Лапыроўны, П. Станкевіча, З. Краповіцкай, М. Станкевіча, А. Стаповіча, Андр. Цікоты, Санчука, Я. Якімовіча, Казюковіча, Мазурака, Лагуенка, Білева, Казла, Шнаркевіча, Буйвола, Трынды, Красоускага, Янюка, Місюаса, Дашкоускага, Пасюкевіча. Генеральчыка, Поболя; 1 эл. 90 ад Ключановіча; 1 эл. прыслаў Я. Пугац; 1 эл. 50 - Тарасевіч; 1 эл. 55 гр. - А. Кот.

Усім тым, хто прыслаў грошы "Авадзень" пашлецца акуратна.
Адказы на запытаньні дамо у наступным нумары.
Заахвочвайце да падпіскі сяброў!

РАЗГАДКІ: 1. Сон, 2. Сумленьне, 3. Дзень, 4. Песьня або музыка, 5. Сьмерць, 6. У кінематографі.

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі - Вільно Завальна 7 пры кнігарні.

ПАДПІСКА: на 3 м. = 1 эл. 80 гр., на паўгода = 3 эл. 50 гр., на год = 7 эл. усяго.
За граніцу на год = тры далары.

Рэдактар-Выдавец А. Васілеўскі.

Літ. Маца, вуліца Дамбрэўскага 3, у В І Л Ь Н І .